

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ

ROK II, Nr 34 (199)

SOBOTA
5 lutego 1949 roku

Wsch. sł. 7.20, zach. 16.2?

PROGRAM POROZUMIENIA I POKOJU

Entuzjastyczne przyjęcie wypowiedzi Stalina na całej kuli ziemskiej

WASZYNGTON (PAP). — Sekretarz Stanu USA Dean Acheson, przedstawił na konferencji prasowej stanowisko rządu amerykańskiego wobec zagadnień poruszonych w wywiadzie Generalissimusa Stalina, udzielonym agencji prasowej „International News Service".

Deklaracja Achesona świadczy ła wyraźnie o zakłopotaniu, w jakie propozycje generalissimusa Stalina wprawiły Departament Stanu i o niechęci do pokojowego uregulowania spornych zagadnień.

Pragnąc uzasadnić przed opinią publiczną negatywne stanowisko wobec propozycji spotkania Stalin — Truman, Acheson zmuszony był uciec się do argumentów, że Stany Zjednoczone nie mogą prowadzić dwustronnych rozmów na tematy międzynarodowe, zapominając o tym, że zagadnienia takie z konieczności muszą stać się przedmiotem dyskusji między USA i ZSRR i że w ten sposób sugerowane już były ze strony amerykańskiej.

Czując jednak słabość tej motywacji, Acheson osłonił się formalnym pretekstem, iż „rząd USA nie został oficjalnie powiadomiony o propozycjach radzieckich, lecz dowiedział się o nich z prasy". Aby „podmurować" wreszcie swoją nie przekonywującą argumentację, Acheson powtórzył stereotypowe zarzuty pod adresem ZSRR, usiłując przerzucić nań odpowiedzialność za niemożność osiągnięcia porozumienia.

Potwierdzając zamiar utworzenia separatystycznego rządu zachodnioniemieckiego, sekretarz Stanu USA pragnął jednocześnie przekonać słuchaczy, iż fakt ten nie będzie stanowił przeszkody dla osiągnięcia w przyszłości porozumienia w sprawie Niemiec.

Konferencję prasową Acheson zakończył zdawkowym oświadczeniem, że „droga do porozumienia przy pomocy normalnych kontaktów dyplomatycznych stoi zawsze otworem".

STANY ZJEDNOCZONE

NOWY JORK (PAP) —Wbrew oficjalnym próbom osłabienia znaczenia propozycji Związku Radzieckiego i przygotowania gruntu do ich odrzucenia, znaczny odłam prasy amerykańskiej i to nawet reakcyjnej, licząc się z powszechnym w narodzie amerykańskim pragnieniem pokoju, przestrzega przed propagandowymi dyplomatycznymi konsekwencjami ponownego „zatrzaśnięcia drzwi" przed rozmową mi radziecko-amerykańskimi.

WIELKA BRYTANIA

LONDYN (PAP) — W oficjalnych kołach Londynu wywiad Stalina oraz jego propozycja odbycia

(Dokończenie na str. 2)

POROZUMIENIE JEST MOŻLIWE

W dniu wczorajszym agencja TASS opublikowała tekst depeszy dyrektora agencji „International News Service" w sprawie spotkania Stalina z Trumanem i odpowiedź generalissimusa Stalina.

Premier rządu radzieckiego zaproponował prezydentowi Trumanowi spotkanie w którymkolwiek z wymienionych w odpowiedzi miast na terenie ZSRR. Ewentualnie spotkanie to mogłoby się odbyć w Polsce lub Czechosłowacji, zależnie od wyboru prezydenta. Rząd radziecki — oświadcza Stalin — z przyjemnością powitałby przyjazd prezydenta Trumana do Związku Radzieckiego.

Odpowiedź generalissimusa Stalina zadaje cios kłamliwym wymysłom, jakoby Związek Radziecki nie pragnął pokoju i porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi. Wypadki ostatnich dni potwierdziły raz jeszcze, że ZSRR pragnie utrwalenia pokoju światowego. Niestety pewne koła starają się za wszelką cenę nie dopuścić do tego.

Na marginesie oświadczenia Stalina należy przypomnieć poprzednie konferencje wielkich mężów stanu, jakie odbyły się w latach ubiegłych w Teheranie, Jałcie i Poczdamie.

W Teheranie wielcy mężowie nakreślili plan wspólnej walki z hitleryzmem.

W Jałcie opracowano plan rozgromienia Niemiec i dalszy program współpracy międzynarodowej.

Na konferencji w Poczdamie uzgodniono plany, które miały się stać fundamentem pokoju. Niestety — w stosunku do uchwał poczdamskich — tylko Związek Radziecki wykonuje podjęte zobowiązania. Państwa zachodnie uchwały te dawno już przekreśliły.

Propozycja Stalina w sprawie spotkania z Trumanem została entuzjastycznie powitana przez wszystkie narody miłujące pokój. Wywołała ona popłoch jedynie w obozie podżegaczy wojennych, którzy wiedzą dokładnie, że takie spotkanie zburzy misternie klecony gmach kłamstw i oszczerstw i może doprowadzić do porozumienia i wyjaśnienia wszystkich kwestii spornych.

Bezpośrednie spotkanie dwóch wybitnych mężów stanu powinno, zdaniem kół politycznych, odbyć się jak najprędzej, z pominięciem wszystkich kwestyj prestiżowych. Narody całego świata oczekują, że to właśnie spotkanie wyjaśni szereg spornych spraw, położy kres oszczerczej propagandzie podżegaczy wojennych, a skieruje wysiłki wszystkich ludzi dobrej woli do odbudowy gospodarczej, politycznej i kulturalnej swych krajów.

Porozumienie pomiędzy wielkimi mocarstwami będzie oczywiście nie na rękę magnatom przemysłowym, którym miniona wojna dała miliardowe zyski i którzy znowu czekają na podobną okazję.

Dezorganizacja w armii Kuomintangu

Gorączkowe przygotowania nacjonalistów do obrony rejonu Nankin—Szanghaj

NOWY JORK (PAP). — Sprzeczne i zmienne wiadomości, napływające tu z Chin, utrudniają wytworzenie sobie jasnego obrazu sytuacji. Wszystkie te wiadomości potwierdzają jednak fakt, że w obozie Kuomintangu, mimo dalszych prób nawiązania rokowań pokojowych z siłami ludowymi, **czynione są nowe rozpaczliwe przygotowania obronne na odcinku Nankin — Szanghaj, zwłaszcza zaś w samej stolicy.** Skuteczność tych przygotowań obronnych jest jednak w najwyższym stopniu problematyczna. Spośród 750 tys. żołnierzy, którymi dysponuje w tej chwili Kuomintang, stosunkowo niewielu ma zaprawę bojową. Ponadto w dolinie rzeki Jang-Tse-Kiang armia Kuomintangu nie rozporządza prawie żadną flotą i lotnictwem. Siły lotnicze są rozproszone, a korespondenci amerykańscy stwierdzają, że wśród lotników Kuomintangu panuje zupełny upadek ducha bojowego i mnożą się dezercje pilotów do oddziałów ludowych.

P. o. prezydenta Li-Tsung-Jan stara się odwlec ostateczną rozgrywkę wojskową w dolinie Jang-Tse-Kiangu. Wysłał on do dowódcy wojsk ludowych rejonu na północny wschód od Nankinu specjalnego delegata z apelem nieatakowania doliny rzeki Jang-Tse-Kiang, dopóki trwają próby zawarcia pokoju.

Agencja France Presse donosi z Szanghaju, że wojska nacjonalistyczne ewakuowały miasto Nan-Tung, położone na północnym brzegu rzeki Jang-Tse-Kiang u jej ujścia do morza. Nan-Tung znajduje się około 100 km na północny zachód od Szanghaju.

Walki w pobliżu Rangunu

Powstańcy znajdują się 16 km od stolicy Burmy

LONDYN (PAP) — Nadchodzące tu z Burmy wiadomości świadczą **o zbliżaniu się walk do Rangunu.** Ostatnio zaciekła bitwa rozegrała się w mieście Insein, w odległości **zaledwie 16 km na północ od stolicy Burmy. Powstańcy zajęli część tego miasta.** Mieszkańców cywilnych ewakuowano ciężarowymi samochodami wojskowymi. Walka toczy się w pobliżu tamtejszego więzienia. Wiele domów stanęło w płomieniach, w tym gmachy urzędowe. W ręku powstańców znalazł się m. in. miejscowy komisariat policji. Według oświadczeń rzecznika rządu marionetkowego, „sytuacja jest zmienna". Na teren walk kierowane są wciąż posiłki.

Montowanie »Unii Zachodniej«

LONDYN (PAP). — Zbiera się tu dzisiaj stała komisja „Unii Zachodniej" na poufną naradę, by omówić sprawę zwołania „Rady Europejskiej" w myśl postanowień „Rady Konsultatywnej" ministrów spraw zagranicznych 5 krajów zachodnich z ubiegłego tygodnia. Według informacji agencji Reutera, pierwsze zebranie „Rady Europejskiej" oczekiwane jest latem. Jako prawdopodobne miejsce zebrania wymieniany jest Strassburg. Zaproszenia do „Unii Zachodniej" mają być wystosowane m. in. do Włoch, Irlandii, Norwegii, Danii i Islandii.

Rząd ateński nie jest w stanie opanować inflacji

PARYŻ (PAP). Jak donosi rozgłośnia Wolnej Grecji, władze ateńskie zwróciły się do Stanów Zjednoczonych z prośbą, by Bank Amerykański wypłacił milion dolarów, złożonych w Stanach Zjednoczonych. w celu „uchronienia Grecji od inflacji".

Wicepremier rządu CSR — Fierlinger

o zagadnieniu niemieckim

PRAGA (PAP). — Wicepremier rządu czechosłowackiego Fierlinger, który był gościem na konferencji niemieckiej partii jedności socjalistycznej (SED) w Berlinie, udzielił wywiadu przedstawicielowi czeskiej agencji prasowej CTK, w którym poruszył szereg aktualnych problemów, dotyczących Niemiec.

Fierlinger stwierdził, iż imperializm dolarowy dąży do odbudowy nacjonalistycznych i szowinistycznych Niemiec, co stanowi groźbę nowego niebezpieczeństwa dla całej Europy. Propagowany na Zachodzie plan przekształcenia Zagłębia Ruhry w potężny trust kapitalistyczny zmierza do gospodarczego opanowania Europy i odrodzenia imperialistycznej polityki niemieckiej.

Związek Radziecki i państwa demokracji ludowej dążą do rozwiązania zagadnienia Niemiec w duchu, odpowiadającym interesom krajów sąsiadujących z Niemcami oraz interesom prawdziwego pokoju w Europie. Podstawą do rozwiązania kwestii niemieckiej w takim duchu winny być postanowienia Konferencji Warszawskiej z czerwca 1948 roku.

Werbowanie b. oficerów hitlerowskich do armii arabskich

PRAGA (PAP) — Jak donosi korespondent Telepress, organa wywiadu francuskiego aresztowały w Innsbrucku 7 oficerów hitlerowskich, którzy, jak się okazało, byli zwerbowani w Niemczech Zachodnich na służbę w armiach arabskich, walczących w Palestynie i cieszących się poparciem Anglików.

Aresztowani hitlerowcy otrzymali w Kolonii od wywiadu angielskiego fałszywe paszporty, w których poświadczono, jakoby pełnili oni obowiązki współpracowników Międzynarodowego Czerwonego Krzyża i udawali się do Włoch. Wiadomo tymczasem, że w myśl specjalnego porozumienia z rządem włoskim i Watykanem, na terytorium Włoch zorganizowano obozy przejściowe, przez które hitlerowcy, zwerbowani w brytyjskiej strefie okupacyjnej Niemiec, kierowani są na Środkowy lub Daleki Wschód. W chwili aresztowania przywódca grupy 7 hitlerowców generał Schlemme, były dowódca 14 hitlerowskiej brygady spadochronowej, która podczas wojny brała udział w działaniach przeciwko ZSRR, oznajmił, że „wyższe czynniki" będą niezadowolone z aresztowania.

Zaproszenie państw arabskich do rokowań na Rodos

LONDYN (PAP). — Jak donosi agencja Reutera, rządy Syrii, Iraku i Transjordanii otrzymały od mediatora ONZ Bunche'a, zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji na wyspie Rodos.

Proces przeciwko Mindszenty'emu i sześciu jego współpracownikom

BUDAPESZT (PAP). — W czwartek o godz. 9 rano, rozpoczął się przed Trybunałem Ludowym w Budapeszcie proces przeciwko arcybiskupowi Esztergonu i prymasowi Węgier — Mindszenty'emu. Na ławie oskarżonych zasiadło również 6 bliskich współpracowników Mindszenty'ego, a mianowicie: 2 osobistych sekretarzy — Baranyi i Zakar, jeden z największych przed wojną obszarników węgierskich — Eszterhazy, sekretarz węgierskiej Akcji Katolickiej — Nagy, ks. Ispanky i b. dziennikarz — Toth.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, przewodniczący Trybunału — Olty, podał do wiadomości tekst listu Mindszenty'ego, napisanego z aresztu do węgierskiego ministra sprawiedliwości — Risa. W liście tym, który wywołał wielkie wrażenie wśród publiczności, obecnej na sali — Mindszenty przyznaje się całkowicie do winy i prosi o zaniechanie postępowania sądowego, wyrażając równocześnie gotowość czasowego zrezygnowania ze stanowiska prymasa. List — jak podkreśla Mindszenty, jest napisany z własnej woli.

Wśród obecnych na rozprawie dziennikarzy powszechną uwagę zwrócono na fatalny styl i wielką ilość błędów językowych, zawartą w liście. Fakt ten tłumaczy się tym, że ojczystym językiem Mindszenty'ego jest niemiecki (właściwe nazwisko oskarżonego brzmi — Pehm).

Po naradzie trybunał postanowił odrzucić wniosek Mindszenty'ego o wyłączenie jego sprawy.

Jako pierwszy zeznawał Baranyi, osobisty sekretarz Mindszenty'ego oraz jeden z przywódców węgierskich monarchistów. Baranyi przyznał się do wszystkich wysuniętych przeciwko niemu oskarżeń. Potwierdził on autentyczność dokumentów, znalezionych zarówno u Mindszenty'ego, jak i u niego w jego własnym mieszkaniu.

Po zeznaniach Baranyi'ego przesłuchano drugiego sekretarza Mindszenty'ego ks. Zakara. Oskarżony opisał szczegółowo kontakty Mindszenty'ego z arcybiskupem Nowego Jorku kardynałem Spellmanem, Ottonem Habsburgiem i posłem USA w Budapeszcie — Chapinem. Zakar brał osobiście udział w rozmowach Mindszenty'ego w Nowym Jorku z Habsburgiem i jego matką b. cesarzową Zytą.

Z kolei złożył zeznania główny oskarżony w procesie arcybiskup Mindszenty. Na zapytanie prokuratora, Mindszenty oświadczył, że przyznaje się do zarzuconych mu w akcie oskarżenia przestępstw.

Zeznania Mindszenty rozpoczął od stwierdzenia, że już w początkach 1947 roku brał pod uwagę możliwość wybuchu nowej wojny światowej. Oskarżony oświadczył, że w rozmowach, przeprowadzonych z Baranyi'm poruszał sprawę objęcia przez siebie stanowiska tymczasowego szefa państwa węgierskiego oraz uzgodnił udział Kościoła w ewentualnych próbach obalenia władz ludowych na Węgrzech.

Mindszenty potwierdził w całości uprzednie zeznania Baranyi'ego o działalności monarchistów węgierskich oraz o osobistym udziale w tej akcji. Dodał on, że plan propagandy legitymistycznej przewidywał podział Węgier na około 300 ośrodków, na których czele mieli znajdować się działacze monarchistyczni, prowadzący nielegalną akcję na rzecz przywrócenia monarchii węgierskiej.

Następnie Mindszenty omówił tekst listów, jakie wysyłał do posła USA w Budapeszcie — Chapina i innych amerykańskich urzędników. Oskarżony wyraził ubolewanie z powodu prowadzenia tego rodzaju korespondencji, w której poruszał — jak stwierdził — zagadnienia polityczne oraz domagał się zbrojnej interwencji amerykańskiej.

Proces trwa.

Program porozumienia i pokoju

(Dokończenie ze str. 1)

konferencji z Trumanem wywołały wyraźne zamieszanie i zaniepokojenie. Wielka Brytania obawia się, że Stany Zjednoczone mogłyby osiągnąć porozumienie z ZSRR, krzyżując w ten sposób plany dyplomacji zachodniej w Europie. Z drugiej strony w Londynie zdają sobie sprawę z ogromnego znaczenia moralnego inicjatywy pokojowej ZSRR.

Londyński korespondent „New York Herald Tribune" pisze wyraźnie, że „zaproszenie premiera Stalina skierowane do prezydenta Trumana, zostało przyjęte w Londynie z widocznym zaniepokojeniem". Korespondent „Times" usiłuje zbagatelizować propozycję radziecką, sugerując z góry, że ewentualne spotkanie Trumana ze Stalinem nie mogłoby przynieść żadnych owocnych rezultatów.

Komentarze prasowe nie mogą jednak ukryć faktu, że oferta Zw. Radzieckiego wywołała głębokie wrażenie w szerokich masach brytyjskiej i światowej opinii publicznej, które pragną pokoju i bezpieczeństwa. „Times" w artykule wstępnym zmuszony jest przyznać, że Związek Radziecki „osiągnął przewagę propagandową", określając tym mianem odniesione przez Związek Radziecki zwycięstwo moralne.

FRANCJA

PARYŻ (PAP). Biuro polityczne francuskiej partii komunistycznej ogłosiło komunikat, w którym zajmuje stanowisko wobec ostatniej deklaracji radzieckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, noty ZSRR do Norwegii i wywiadu generalissimusa Stalina.

Biuro polityczne KPF widzi w ostatnim oświadczeniu Stalina nowe zdecydowane podkreślenie pokojowych zamiarów Związku Radzieckiego. Jeszcze raz okazało się, iż ZSRR jest gotów omówić wszystkie problemy międzynarodowe w celu zapewnienia trwałego pokoju przy poszanowaniu suwerenności wszystkich krajów.

Prasa paryska z ożywieniem komentuje depeszę generalissimusa Stalina w sprawie spotkania z prezydentem Trumanem.

W artykule pt. „W służbie pokoju" „Humanite" podkreśla, że telegram Stalina wzbudził ogromne nadzieje. Odpowiedź Stalina należy do rzędu aktów, natchnionych wolą pokoju.

Prawicowe „Figaro" podkreśla, iż depesza Stalina musi się odbić głośnym echem. Skrajnie reakcyjna „Epoque" zmuszona jest stwierdzić: „Byłoby trudną rzeczą odepchnąć wyciągniętą dłoń Stalina".

„Franc Tireur" pisze: „Jeżeli Truman będzie się upierał przy pomyśle nieopuszczania USA, opinia świata uzna to stanowisko za zwykłą odmowę spotkania się ze Stalinem".

EGIPT

LONDYN (PAP). Wszystkie dzienniki egipskie opublikowały odpowiedzi Stalina na pytania dyrektora agencji „International News Service" Smitha i zamieściły portrety Stalina.

Dziennik „Al - Ahram" podkreśla, iż „Stalin zgadza się na spotkanie z Trumanem i opublikowanie wspólnej radziecko - amerykańskiej deklaracji zmierzającej do utrzymania pokoju". Większość pism wskazuje już w tytułach na szczególne znaczenie oświadczenia Stalina.

Terminarz prac nad planem 6-letnim

Uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 31.I. br. na wniosek Prezesa C.U.P., powziął uchwałę w sprawie terminarza prac, związanych z opracowaniem 6-letniego planu rozwoju i przebudowy gospodarczej Polski oraz Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1950.

Na tym samym posiedzeniu Komitet Ekonomiczny przyjął projekt uchwały Rady Ministrów o dostarczaniu mieszkań zastępczych w przypadkach związanych z realizacją planu inwestycyjnego.

W ten sposób świat pracy, w razie konieczności przekwaterowania, otrzyma odpowiednie mieszkania zastępcze.

W celu dostosowania prac i opracowań statystycznych do potrzeb gospodarki planowej, Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów powziął szereg uchwał w sprawie programu prac statystycznych na rok 1949 oraz zatwierdził sprawozdanie Komisji dla Spraw Programu i Reorganizacji Statystyki.

Na wniosek ministra przemysłu i handlu, Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę w sprawie zwalczania w roku 1949 szkodników zbożowo-mącznych w magazynach, środkach transportowych i w młynach zbożowych. Uchwała Komitetu przewiduje powołanie komisarza głównego i komisarzy wojewódzkich do akcji zwalczania szkodników zbożowo - mącznych oraz szkolenie terenowych ekip technicznych.

Akcja ta ma na celu zmniejszenie strat materialnych oraz ochronę zdrowia ludzi i zwierząt domowych przed zakażeniami powodowanymi przez szkodniki zbożowe. W myśl uchwały akcja obejmie również gospodarstwa rolne i to nie tylko państwowe, lecz także indywidualne gospodarstwa chłopskie.

W dalszym toku obrad Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, uchwalił projekt ustawy o ochronie przyrody. Projekt ustawy, który nowelizuje starą ustawę z dnia 10 marca 1934 r., jest wyrazem rozwoju myśli społecznej i naukowej w tej dziedzinie. Zakresem swym projekt obejmuje ochronę zasobów i sił wytwórczych przyrody, z uwagi na ich wpływ na całość gospodarstwa narodowego. Projekt ustawy przewiduje konserwację i restytuowanie zabytków przyrody, rezerwatów i parków narodowych, ważnych ze względów społecznych, gospodarczych i naukowych.

Uchwalony został również projekt rozporządzenia Rady Ministrów o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, Samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Protest Bułgarii w ONZ

NOWY JORK (PAP). Sekretariat Narodów Zjednoczonych zawiadomił, iż bułgarski min. spraw zagr. Kolarow wystosował pismo do sekr. gen. ONZ Trygve Lie, w którym stwierdza się, że 25 grudnia 1948 r. 5 greckich samolotów dokonało przelotu nad terytorium Bułgarii. W imieniu rządu bułgarskiego Kolarow wyraża energiczny protest przeciwko pogwałceniu suwerenności terytorialnej Bułgarii.

Tydzień przyjaźni polsko-czechosłowackiej

W tych dniach odbyły się w Bratysławie obrady komisji mieszanej Tow. Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej, Tow. dla Współpracy Kulturalnej i Gospodarczej z Polską oraz Tow. Przyjaźni Słowacko-Polskiej. W wyniku obrad uzgodniono szczegóły, związane z organizacją tygodnia przyjaźni polsko-czechosłowackiej w dniach 7 — 14 marca br. W okresie tym obie strony urządzą szereg odczytów i przeprowadzą wzajemną wymianę artystów, zespołów artystycznych, pracowników naukowych, przodowników pracy itp. W akcji tygodnia wezmą również udział teatry i rozgłośnie radiowe obu krajów.

Budżet Ministerstwa Żeglugi

na Komisji Skarbowo-Budżetowej i Planu Gospodarczego

3 bm. pod przewodnictwem posła **Popiela** (PZPR) odbyło się posiedzenie Komisji Skarbowo - Budżetowej i Planu Gospodarczego, na którym poseł **Gesing** (PSL) zreferował preliminarz budżetowy Ministerstwa Żeglugi na rok 1949.

W posiedzeniu wzięli udział: wicemin. żeglugi **Petruszewicz**, wicemin. skarbu **Kurowski**, przedstawiciele Ministerstwa Żeglugi, CUP i Biura Kontroli oraz przedstawiciele Komisji Morskiej.

Preliminarz budżetowy Ministerstwa Żeglugi przewiduje po stronie dochodów 2.533.801.000 zł, po stronie wydatków 3.202.238.000 zł.

W porównaniu z rokiem 1948 wzrost wydatków wynosi 40,3 proc., dochodów 78,2 proc.

Wzrost wydatków preliminarza na 1949 tłumaczy się m. in. zwiększeniem uposażeń pracowników oraz wzrostem wydatków na eksploatację portów, szkolnictwo i utrzymanie taboru pływającego.

Dla przemysłu portowego Gdańsk-Gdynia przewidziano w preliminarzu 1949 sumę zł 965.932.000, zaś dla zespołu portowego Szczecin sumę zł 464.112.000.

ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI

Z kolei Komisja przystąpiła do rozpatrzenia preliminarza budżetowego, dotyczącego zaopatrzenia ludności. Sprawozdawca posłanka Strusińska (PZPR), omówiwszy szczegółowo zagadnienie reglamentacji w Polsce, stwierdza, że zarządzenia Rządu, likwidujące system zaopatrzenia reglamentowanego, znajdują uzasadnienie w zwiększonej produkcji rolniczej i przemysłowej.

Całkowite zniesienie zaopatrzenia kartkowego wywołało konieczność regulacji płac w stosunku do tych grup pracowników, które dotychczas korzystały z tego zaopatrzenia. Wprowadzone z dniem 1 stycznia br. nowe taryfy płac oraz zniesiony system reglamentacji kartkowej, zamykają okres gospodarki powojennej i otwierają nowy rozdział w polskich stosunkach ekonomicznych.

Sprawozdawca stwierdza, iż po stronie wydatków przewiduje się ogólną sumę 11 miliardów 412 milionów zł. Suma ta jest przeznaczona na pokrycie należności za dostarczone na cele aprowizacji artykuły żywnościowe i przemysłowe. Należności powyższe, dotyczą dostaw artykułów, wydanych na kartki w ostatnich miesiącach ub. roku, bądź też za dostawy w roku bieżącym, które mają być rozdzielone w pierwszym kwartale br., wobec niezrealizowania kart odzieżowych we właściwym czasie na skutek trudności technicznych.

Kończąc, sprawozdawca wnosi o przyjęcie budżetu w przedłożeniu rządowym. W wyniku głosowania wniosek został przyjęty jednomyślnie.

Wyrok w procesie aferzystów

b. urzędników Zakładów Opałowych w Warszawie

Od kilku dni w Warszawie toczył się proces przeciwko b. urzędnikom Miejskich Zakładów Opałowych, oskarżonym o działalność na szkodę państwa i społeczeństwa. Narazili oni skarb państwa na wielomilionowe straty.

W 4 dniu procesu prokurator zażądał najwyższego wymiaru kary dla oskarżonego Rodkiewicza, dożywotniego więzienia — dla Trochyma, 15 lat więzienia dla Rozwadowskiego oraz 6 lat więzienia dla Łuczyńskiego.

Sąd po naradzie uznając winę oskarżonych za udowodnioną ogłosił wyrok skazujący R. Rodkiewicza na karę śmierci oraz utratę praw obywatelskich i honorowych na zawsze, P. Trochyma na dożywotnie więzienie oraz utratę praw na zawsze, H. Rozwadowskiego na 10 lat więzienia i M. Łuczyńskiego na 4 lata więzienia.

W motywach wyroku Sąd podkreślił wysoce szkodliwą działalność oskarżonych, którzy przez swe czyny narazili Skarb Państwa na straty ok. 50 milionów złotych i wyrządzili krzywdę ludności pracującej. Poza tym swą przestępczą działalnością zdezorganizowali aparat Miejskich Zakładów Opałowych, utrudniając w ten sposób całą gospodarkę Samorządu Miejskiego.

RADIO — TELEFON TELEGRAF

● W stanach Południowa Dakota i Nebraska, szalała ostatnio niezwykle gwałtowna wichura śnieżna, która odcięła od świata różne miejscowości. Wojskowe ekipy ratunkowe, zaopatrzone w buldożery, uratowały 16.686 mieszkańców, których domy znalazły się pod zwałami śniegu. Zasypanym groziło zamarznięcie wobec wyczerpania się zapasów opału.

● Oficjalnie donoszą, że rząd duński uznaje de facto państwo Izrael. Dania jest 34 krajem uznającym Izraela.

● Z Lizbony donoszą, że na jednym ze stojących w tamtejszym porcie parowców portugalskich eksplodował kocioł. 4 osoby zostały zabite, a 4 odniosły rany.

Naglące zadania samorządu

ODBYTA w dniach 28 i 29 stycznia rb. w Radzie Państwa konferencja prezydiów wojewódzkich rad narodowych i wojewodów posiada niezmiernie doniosłe znaczenie dla dalszego rozwoju naszego samorządu terytorialnego i stanowi zarazem pilne zadanie dnia dzisiejszego.

Jeśli chodzi o zagadnienie pierwsze, to kwintesencję jego zawiera stwierdzenie Ob. Prezydenta Bolesława Bieruta, że „stoi przed nami zadanie przestawienia samorządu terytorialnego na działalność planową. Jest to zadanie wielkie, zadanie o przełomowym znaczeniu".

Uzasadnienie dla powyższego wniosku stanowi obszerna, wnikliwa analiza dotychczasowej gospodarki samorządowej, posiadającej jeszcze wiele niedomagań, na czoło których wysuwa się brak ścisłego powiązania jej z planową gospodarką ogólnonarodową.

Zrealizowanie wymienionego postulatu będzie wymagało niewątpliwie dłuższego okresu czasu, natomiast zadaniem, które wiąże się z poprzednim, które jednak musi być przeprowadzone niezwłocznie, to zagadnienie rewizji budżetów samorządowych, jako podstawowej pracy nad pełnym uporządkowaniem gospodarki i działalności samorządu wojewódzkiego oraz podległych mu ogniw.

Referaty prof. Jaroszyńskiego, dyr. Wendla wspólnie z dyr. Sobotką, dyskusje oraz przemówienie min. Mijala, podsumowywujące całość rozważań, zawierają bogaty materiał krytyczny odnośnie dotychczasowej działalności rad narodowych i przejawianej przez nie w wielu wypadkach bierności, szczególnie na szczeblach gminnym i powiatowym z braku głębszego kontaktu ich z masami. Również nie wszędzie występuje należyta troska o równowagę budżetów i umiejętność skoncentrowania się na podstawowych, ustawowo obowiązujących zadaniach, właściwych danemu typowi samorządu.

W rezultacie wystąpiło jako powszechne zjawisko finansowanie przez poszczególne związki samorządowe prac znajdujących się poza ich zasięgiem (chociaż niewątpliwie pożytecznych), nieprzestrzeganie zasady oszczędności, co szczególnie da się stwierdzić na tle przerostów personalnych administracji samorządowej, oraz często nadmiernego wzrostu wydatków słusznych i celowych, lecz naruszających równowagę budżetową.

Do tego dochodzi zbyt optymistyczne ustosunkowanie się do możliwości otrzymania wielkich dotacji z Samorządowego Funduszu Wyrównawczego, na który liczą niektóre związki samorządowe bez przeprowadzenia sumiennej analizy własnych potrzeb, a zatem i bez należytego ich uzasadnienia.

W większości pozycji zatwierdzonych budżetów na r.1949 występuje zjawisko dużego, nieusprawiedliwionego wzrostu wydatków, naruszających ogólną równowagę budżetową. Zrozumiałe jest, że jeśli wszystkie możliwości finansowe samorządu w rb. dosięgną sumy 55 miliardów zł, stanowiąc wzrost o 10 miliardów w stosunku do łącznej sumy budżetów zasadniczych i dodatkowych w 1948 r., to nie można wydatkować sumy 61 miliardów zł, jaka została przewidziana tylko w zwyczajnych budżetach wojewódzkich związków samorządowych na rok bieżący.

Stąd powstała pilna konieczność zrewidowania budżetów samorządowych i dostosowania ich strony rozchodowej do dochodów. Będzie to jednocześnie wydatny krok na drodze pełnego uporządkowania gospodarki i działalności samorządu wojewódzkiego.

Termin na wykonanie powyższej pracy jest stosunkowo krótki, gdyż zamyka się datą 5 marca.

Ważną jest rzeczą, że w tych województwach gdzie powstaną nadwyżki dochodów nad wydatkami istnieje możliwość przeznaczenia ich na pomoc dla tych gmin wiejskich, miejskich i powiatowych związków samorządowych, których budżety z różnych powodów w niedostatecznym stopniu uwzględniają lub nie mogą szerzej uwzględnić tak pilnych potrzeb, jakimi są szkolnictwo powszechne, drogi gminne i powiatowe, ośrodki zdrowia, walka z chorobami społecznymi, melioracje, akcja biblioteczna i świetlicowa, radiofonizacja szkół i świetlic oraz szkolenie pracowników samorządowych.

Należyte wykonanie powyższych zadań w najbliższym okresie stoi przed radami narodowymi i ich organami wykonawczymi. Będzie to zarazem sprawdzianem ich umiejętności zespołowej pracy i organizacyjnej sprawności. Aktywiści SL — samorządowcy winni w niej wziąć wydatny udział. Szczególna odpowiedzialność spoczywa na klubach radnych SL w radach narodowych i wszystkich naszych działaczach, pracujących w samorządzie. Winni oni wnieść swój należyty wkład przy uporządkowaniu gospodarki samorządowej, której podstawę stanowi właściwy układ budżetów i prawidłowe ich wykonanie.

J. SZKOP

Przygotowania do siewów wiosennych
województwa krakowskiego

Wieś województwa krakowskiego prowadzi intensywne przygotowania do tegorocznej, wiosennej kampanii siewnej.

Plan przewiduje obsianie wiosną br. ponad 498 tys. ha roślinami jarymi. Szczególny nacisk będzie położony na uprawę roślin przemysłowych. M. in., planuje się zasiew ponad 3.600 ha buraków cukrowych, ponad 1.100 ha jarego rzepaku, 1.600 ha lnu i konopi. Dużą uwagę zwróci się na uprawę roślin pastewnych, przeważnie wyki, peluszki i bobiku, których obszar wyniesie 15.800 ha.

Rozpoczęto kontraktacje uprawy rzepaku jarego (1.000 ha). W najbliższym czasie rozpocznie się również kontraktacja roślin oleistych. Ponadto powiatowe związki gminnych spółdzielni prowadzą kontraktację upraw roślin motylkowych.

Prace przygotowawcze mają na celu zaopatrzenie drobnych i średnich gospodarstw chłopskich w nawozy sztuczne, kwalifikowany materiał siewny, ziemniaki rakoodporne, nasiona warzyw, sprzęt rolniczy itd. Dotychczas rozprowadzono 23.600 ton nawozów do gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska". Ponadto przewiduje się dostarczenie dodatkowo kilkunastu tysięcy ton nawozów pomocniczych. Drobni i średni rolnicy zaopatrują się już w nawozy.

Centrala rolnicza spółdzielni „Samopomoc Chłopska" rozprowadziła do spółdzielni dostateczne ilości wysokowartościowych nasion warzywnych. Przydzielono już również 3 tys. ton rakoodpornych sadzeniaków.

Uruchomiono kredyt na zakup nawozów sztucznych w wysokości 96 mil. zł, ponadto drobni i średni rolnicy woj. krakowskiego otrzymają 30 mil. zł kredytu na zakup zbóż siewnych.

Ośrodki maszynowe czynią przygotowania do robót wiosennych, kładąc główny nacisk na remont maszyn i narzędzi rolniczych.

***

Na Pomorzu Szczecińskim czynione są przygotowania do wiosennej akcji siewnej. Zgodnie z planem gospodarczym na 1948/49 rok orki i uprawy mają być przeprowadzone na przestrzeni ponad 1.100.000 ha, z czego w okresie jesiennej akcji siewnej zasiano oziminy na ponad 450 tys. ha.

Uprawa roślin przemysłowych obejmie blisko 16 tys. ha, z czego 7 i pół tysiąca ha oleistych, 7.000 ha lnu, 1.000 zaś ha przeznaczone będzie pod uprawę konopi.

Prowadzona jest akcja kontraktacji roślin okopowych, głównie buraka cukrowego, która obejmie ok. 15 tys. ha oraz akcja kontraktacji ziemniaka przemysłowego.

Przyznane już zostały kredyty na remont maszyn i traktorów dla ośrodków maszynowych przy gminnych spółdzielniach „Samopomoc Chłopska". Do rozpoczęcia siewów ośrodki zwiększą liczbę traktorów o blisko 400 sztuk.

Spółdzielnie gminne dysponować będą w tegorocznej akcji siewnej blisko 10 tysiącami ton nawozów sztucznych, a więc dwa razy większą ilością niż w roku ubiegłym.

Kredyty na zakup nawozów sztucznych, ziarna siewnego, likwidację odłogów dla woj. szczecińskiego wynoszą na rok bież. 135 milionów zł.

Ukrywanie obrotów prowadzi do obozu pracy

Chęć osiągania nadmiernych zysków rodzi szereg wyrafinowanych pomysłów i metod, którymi posługują się nieuczciwi kupcy. Komisja Specjalna i jej terenowe delegatury wespół z organami skarbowymi tępią tego rodzaju nadużycia, które najczęściej polegają na ukrywaniu obrotów, prowadzeniu tzw. „lewej kasy", handlu łańcuszkowym itp. machinacjach.

Na wokandzie posiedzenia kompletu orzekającego Komisji Specjalnej znalazło się kilka spraw tego typu. A oto najciekawsze z nich:

Cieślik Zygmunt właściciel firmy „Sprzedaż Mąki, Kaszy i Przetworów Rolnych" Kraków ul. Kalwaryjska 14 prowadził bardzo ożywioną działalność handlową. Skupował hurtowo i rozprowadzał ziemiopłody na wielką skalę, przy czym większych transakcji nie kontował ani w księdze kasowej, ani też obrotów, celem ich zatajenia, przy czym posługiwał się z zasady tzw. „lewą kasą". Na jednej z takich transakcji Cieślik wpadł. Nabył on w Gminnej Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w Łagiewnikach ogółem 10.500 kg otrąb żytnich oraz pszennych i bez uwidocznienia tego zakupu w księdze kasowej i księdze obrotów, rozsprzedał otręby w detalu handlarzom i spekulantom zbożowym. Oszukańcze machinacje p. Cieślika ujrzały światło dzienne, a komplet orzekający Komisji Specjalnej, mając na względzie całokształt jego szkodnczej działalności i fakt, iż postępowaniem swym Cieślik naraził Skarb Państwa na straty, a odbiorców na płacenie spekulacyjnych cen, ukarał go obozem pracy, a ponadto wymierzył mu grzywnę w wysokości 1 mil. złotych.

Niemniej charakterystyczną jest sprawa Ireny Iłowieckiej współwłaścicielki i kierowniczki fabryki cukierków „K. Iłowiecki i S-ka" w Warszawie ul. Puławska 25. Iłowiecka, działając z chęci zysku prowadziła księgowość kupiecką w sposób chaotyczny, a nade wszystko niezgodny z rzeczywistością, ukrywając przed władzami skarbowymi około 25 proc. faktycznego obrotu. Potwierdzenie tego stanu dała kontrola oficjalnych ksiąg buchalteryjnych firmy i konfrontacja ich z tzw. „lewymi książkami" w których zapisy kierownika produkcji opiewały na faktycznie produkowane ilości wyrobów cukrowych. Dzięki tego rodzaju machinacjom w ciągu trzech miesięcy zdołała Iłowiecka usunąć spod wszelkich obciążeń podatkowych około 4.530 kg towaru.

Komplet orzekający skierował Iłowiecką do obozu pracy na okres 9 miesięcy.

Włókno i wełnę
skupują spółdzielnie

Na rok bieżący Centrala Rolnicza Spółdzielni poprzez gminne spółdzielnie i ich powiatowe związki zamierza skupić i dostarczyć dla przemysłu państwowego 4 tys. ton włókna oraz 200 ton wełny.

W celu postawienia punktów skupu przy gminnych spółdzielniach na odpowiednim poziomie, CRS planuje w tym roku przeszkolić około 1.000 brakarzy lnu i wełny.

Mao-Tse-Tung
przywódca Chin Ludowych

POD potężnymi ciosami armii ludowej władza Czang-Kai-Szeka sprawowana z ramienia Kuomintangu od 1927 — załamała się w sposób tak gwałtowny, że wydarzenia ostatnich dni zdecydowały o losach dyktatora Chin. W tej chwili Kuomintang czyni rozpaczliwe, wysiłki, aby uchronić się przed nieuniknioną klęską i doprowadzić do zawarcia kompromisowego pokoju. Nie wydaje się, aby pokojowe dążenia Kuomintangu były szczere i dlatego należy się liczyć z faktem, że wojna będzie trwała dalej, aż do całkowitego wyzwolenia Chin.

Olbrzymie zasługi dla pokonania Kuomintangu i zwycięstwa demokracji chińskiej położył czołowy przywódca Komunistycznej Partii Chin, **Mao-Tse-Tung**, którego nazwisko stało się dziś popularne na całym świecie.

Urodził się on w 1893 r. w prowincji Hunan — **jako syn biednego chłopa obarczonego liczną rodziną.** Od samego dzieciństwa styka się on z trudnościami życiowymi wieśniaka chińskiego.

Przeżycia lat dziecinnych wywarły na nim swoiste piętno. Po skończeniu szkoły powszechnej **Mao-Tse** zajął się samokształceniem, korzystając z biblioteki prowincjonalnej Hunanu. Z wielkim zainteresowaniem studiuje on historię, geografię, literaturę i filozofię nie tylko swego kraju, ale i narodów europejskich ze specjalnym uwzględnieniem historii i geografii Rosji, Ameryki, Anglii i Francji.

W 1921 r. powstaje Chińska Partia Komunistyczna, Mao-Tse-Tung wstępuje do Partii.

Dzięki swoim wysokim zaletom umysłu i wybitnym zdolnościom organizacyjnym **wysuwa się szybko** na przywódcę Chińskiej Partii Komunistycznej. **Jego wielką zasługą jest** zjednanie **dla nowej ideologii** szerokich mas chłopskich, zorganizowanie ich i wpojenie ducha rewolucyjnego.

Mao-Tse-Tung jest dla mas chińskich uosobieniem rewolucji — zasłużył sobie na to swoim poświęceniem się dla dobra narodu, niezwykłą pracowitością, zdecydowaniem i wytrwałością w realizowaniu zasad socjalizmu.

Kuomintang od samego początku niechętnie spoglądał na działalność Chińskiej Partii Komunistycznej, która zyskiwała coraz to większy wpływ w masach — jako na organizację zdolną dokonać zjednoczenia Chin, z wyeliminowaniem elementów kapitalistycznych, a w 1927 r. rozpoczął z nią jawną wojnę.

MAO-TSE-TUNG w tych najgorętszych czasach rozwinął niespożytą energię — był on ideologiem, administratorem i organizatorem mas chłopskich, nadto został politycznym komisarzem IV Czerwonej Armii Chińskiej, stojącej pod dowództwem legendarnego Chu-Tho, która tak chlubnie zapisała się w Historii Wyzwolenia Chin.

Po opanowaniu przez armię ludową prowincji Kiangsi, Mao-Tse stworzył w niej pierwszy chiński Rząd Ludowy, którego był przewodniczącym.

Działalność tego rządu rozpoczęła się od skonfiskowania wszystkich gruntów wielkich posiadaczy ziemskich, zniesienia nadmiernych podatków, obciążających biedotę i wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy.

W obliczu grożącego niebezpieczeństwa japońskiego, Czang-Kai-Szek — musiał pogodzić się z tymi zarządzeniami, choć w Chińskiej Partii Komunistycznej widział największego wroga Kuomintangu, odkładając porachunki swoje z nimi na okres późniejszy.

W 1931 r. — rozpoczęła się inwazja japońska, zmierzająca do podporządkowania całych Chin interesom imperialistycznym Nipponu.

W tych ciężkich chwilach dla całego narodu Mao-Tse-Tung wezwał Czang-Kai-Szeka do stworzenia jednolitego frontu przeciwko wspólnemu wrogowi — były to jednak daremne żądania.

Czang-Kai-Szek z milionową armią świetnie wyposażoną w sprzęt amerykański, obserwował zmaganie się armii ludowej z machiną wojenną najazdu japońskiego, która pod naporem przeważających sił rozpoczęła swój historyczny odwrót pełen bohaterskich epizodów — na przestrzeni 6.000 mil do Yenanu.

Dopiero bunt jednej z armii Kuomintangu, która uwięziła Czang-Kai-Szeka i jedynie na interwencję Chińskiej Partii Komunistycznej zwolniła go, zmusiła Kuomintang do przyłączenia się do Narodowego Frontu i rozpoczęła walki z Japończykami.

Współpraca ta nie trwała długo — na wiosnę 1942 r. — dyktator Chin doszedł do przekonania, że nadeszła dogodna sposobność zlikwidowania swoich przeciwników politycznych. Na jego to rozkaz zaczęła się ścisła blokada gospodarcza obszarów zajętych przez ludową armię chińską od reszty Chin Kuomintangu.

Czang-Kai-Szek widząc, że klęskę Japonii spowoduje nie on, a armie sprzymierzone postanowił oszczędzać swoje siły do przyszłej walnej rozprawy z armią ludową.

Ta egoistyczna polityka Czang-Kai-Szeka okazała się zgubną dla Chin i dla niego samego — naród bowiem chiński zrozumiał, że właściwym wyrazicielem jego interesów jest Partia Komunistyczna, a nie Kuomintang, który działając w interesie nielicznej grupy kapitalistów rodzimych i zagranicznych doprowadził kraj do całkowitej ruiny.

Dlatego sympatie mas chińskich są dziś zdecydowanie po stronie Mao Tse-Tunga.

W. FOLWARSKI

Nic w naturze nie ginie

Makulatura papierowa — cennym surowcem

Nieodzownym składnikiem w produkcj. papieru jest celuloza, wyrabiana — jak wiadomo — z drzewa świerkowego. Dla zaspokojenia potrzeb naszego przemysłu papierniczego jesteśmy zmuszeni sprowadzać poważne ilości tego surowca z zagranicy. Tymczasem można by nieco ograniczyć zapotrzebowanie celulozy, gdybyśmy w większym, niż dotąd stopniu wykorzystywali ogromne ilości makulatury i odpadków papierowych, które niestety nie zawsze trafiają do miejsca, w którym zostały wyprodukowane, czyli do papierni. Duże ilości tego cennego surowca marnują się. A przecież makulaturę można ponownie przerobić na niektóre gatunki papieru, a ponadto stanowi ona podstawowy surowiec do produkcji szeregu poszukiwanych artykułów z prasowanej masy papierowej.

Jedyną w Polsce fabryką produkującą szeroki asortyment przedmiotów z prasowanej masy papierowej, są zakłady papiernicze w Drezdenku n/Notecią, na Ziemi Lubuskiej. Całą produkcję kalafonii (około 8 mil. litrów rocznie) ekspedi owano dotąd w drewnianych beczkach, zużywając na ten cel masę drzewa, przy jednorazowym ich użyciu. Zakłady w Drezdenku skonstruowały do wspomnianych celów beczki z prasowanej masy papierowej, praktyczne, trwałe i estetycznie wykonane.

Łatwo obliczyć, jakie oszczędności masy drzewnej, uzyskano tą drogą. Prasowana masa papierowa, w dodatku impregnowana stanowi zwarty, mocny, a przede wszystkim tani materiał opakunkowy. Wyprze ona niewątpliwie z czasem inne, droższe opakowania. Z powodzeniem można by je użyć do transportu suchych farb, lepiku itp. materiałów.

Poza tym zaopatrują wymienione zakłady nasz przemysł radiowy w kosze głośnikowe do popularnych głośników. Produkcja tego artykułu przybrała ostatnio masowe rozmiary i zaspakaja całkowicie potrzeby krajowe, a pewne, dość znaczne nadwyżki, trzeba będzie ulokować na rynkach zagranicznych.

Do równie ważnych artykułów należy zaliczyć globusy szkolne, produkowane ostatnio przez wymienioną fabrykę. Jest ona w stanie wykonać większą ilość tych globusów dla potrzeb szkolnych po stosunkowo niskiej cenie, lecz niestety, dotąd brak jest map do obiepienia tych globusów. Z konieczności więc trzeba będzie tę produkcję nastawić na eksport. Pewne partie znajdą się wśród eksponatów polskich na targach i wystawach zagranicznych.

Dużą popularnością i pokupem cieszyły się na wystawie Ziem Odzyskanych hełmy tropikalne oraz bogaty asortyment koszów i innych artykułów biurowych.

Posiadając na miejscu laboratorium i dobrą fachową obsadę oraz duże warsztaty mechaniczne, mogą zakłady wykonywać wszystkie potrzebne, nieraz dość skomplikowane formy, we własnym zakresie, ciągle szukając nowych możliwości produkcyjnych.

Zakłady Papiernicze w Drezdenku, jako jedyne tego rodzaju w Polsce mają duże możliwości rozwojowe. Surowca bowiem u nas nie brak, a zakres produkcji jest dość szeroki.

Odbudowa dróg wielkopolskich

W IV kwartale 1948 r. Wydział Komunikacyjny Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu wybudował i oddał do użytku ogółem 34 mosty na drogach wielkopolskich.

Wyremontowano w tym czasie 59 mostów. W ramach prac, obejmujących konserwację dróg, wybudowano około 250 tysięcy metrów kwadratowych nowej nawierzchni.

22 państwa biorą udział w Międzynarodowych Targach

(g) O rozmiarach i zasięgu naszej międzynarodowej wymiany towarów i usług oraz o dużym zainteresowaniu naszym rynkiem zbytu i jego zapleczem świadczy fakt zgłoszenia udziału w Targach już przez 22 kraje, spośród których na pierwszy plan wysuwają się państwa demokracji ludowej, żywo demonstrując w ten sposób stałe i konsekwentne zacieśnianie współpracy gospodarczej.

Nawiasem należy nadmienić, że według projektu organizacyjnego wystawcy zostaną podzieleni na 6 grup, w tym 3 grupy branżowe, 1 usług publicznych, 1 wystawców zagranicznych, dla których rezerwuje się 25 proc. ogólnej krytej powierzchni użytkowej i 1 drobnej wytwórczości prywatnej.

Co warto zobaczyć w Poznaniu?

TEATRY

TEATR WIELKI — „Goplana", godz. 19.00.

PAŃSTWOWY TEATR POLSKI — „Przemysław II", godz. 19.00.

TEATR NOWY — „Ożenek", godz. 19.00.

TEATR KOMEDIA MUZYCZNA — „Jadzia wdowa" godz. 20.00.

TEATR AKTORA I LALKI — „Dzieci pana majstra", godz. 19.00.

KINA

APOLLO — „Express Moskwa — Ocean Spokojny", godz. 16.00, 18.00, 20.00, w niedzielę od godz. 12.00, 14.00.

BAŁTYK — „Rosanna z 7-miu księżyców", godz. 15.30, 18.00, 20.30, w niedzielę od godz. 10.30, 12.00.

MUZA — „Dragonwyck", godz. 16.00, 18.00, 20.00, w niedzielę od godz. 14.00.

RIALTO — „Dzieci ulicy", godz. 16.00, 18.00, 20.00.

WARTA — „Kopciuszek", godz. 16.00, 18.00, 20.00, w niedzielę od godz. 14.00.

WARTA — „Program Aktualności nr 4", godz. 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, w niedzielę od godz. 10.00.

Poranki filmowe: Muza — „Powrót", Rialto — „Kutuzow", godz. 11.00.

Dwa wyroki śmierci za zabójstwo żołnierza Armii Radzieckiej

(St) Wojskowy Sąd Rejonowy w Poznaniu rozpatrywał na sesji wyjazdowej w Drezdenku sprawę morderstwa żołnierza Armii Radzieckiej, które zostało dokonane w roku 1945 we wsi Niegosław, powiatu strzeleckiego.

Na ławie oskarżonych zasiadło sześciu osobników, spośród których M. Biegun i Bujak byli obarczeni głównymi zarzutami.

Pierwszy z nich pełnił w Niegosławiu funkcję milicjanta, i owego dnia został zaalarmowany przez miejscowych chłopów doniesieniem, iż jakiś żołnierz radziecki nie zezwala im zabierać słomy, pochodzącej z omłotu zboża poniemieckiego, na którą mają zezwolenie władz.

Posterunek MO interweniował w tej sprawie, a żołnierz został aresztowany i doprowadzony do Niegosławia.

Jak wynika z aktu oskarżenia — Biegun z pomocą Bujaka, urzędnika gminnego dokonał zabójstwa wystrzałami z broni palnej.

Sąd po rozpatrzeniu całej sprawy i przesłuchaniu świadków wydał dwa wyroki śmierci na oskarżonych: Bieguna i Bujaka. Jednakże na mocy amnestii kara została obniżona do 15 lat więzienia.

Natomiast oskarżeni Pawlak, Kaczmarek, Litwin i Wojtal otrzymali lżejsze kary, względnie zostali uniewinnieni. Obrona wniosła w tej sprawie apelację.

Obrady delegatów ZMP licealnych szkół rolniczych

(g) Wydział Oświaty Rolniczej w Poznaniu w porozumieniu z Wojewódzkim Zarządem Związku Młodzieży Polskiej organizuje 12 bm. jednodniową konferencję dla uczniów — delegatów licealnych Szkół Rolniczych.

W omawianej konferencji wezmą udział przewodniczący i sekretarze szkolnych kół ZMP oraz opiekunowie tych kół z ramienia Rady Pedagogicznej.

Program konferencji przewiduje przemówienie naczelnika Oświaty Rolniczej, referat polityczno - społeczny przedstawiciela PZPR, referat ideologiczny delegata Zarządu Głównego ZMP oraz dyskusję.

Konferencja, której celem jest uaktywnienie i pogłębienie pracy ideologicznej młodzieży zrzeszonej w ZMP na odcinku licealnego szkolnictwa rolniczego, będzie toczyć się w gmachu wojewódzkim przy ul. Gołębiej 2, w świetlicy Związku Zawodowego Pracowników Państwowych.

Zmarł wójt gminy Laski

(sz) 26 bm. przedstawiciele władz partii polit. i organizacji społecznych, przy udziale całej ludności okolicznej, odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku ś. p. Mormola, wójta gminy Laski, pow. kępińskiego. Zmarły wybitnie zasłużył się dla gminy, którą kierował w warunkach najtrudniejszych dla Państwa. Starosta Powiatowy W. Kosztowny, żegnając zmarłego, podkreślił, że nie ulęki się on ciężaru wielkiej odpowiedzialności i jako prawdziwy Polak - demokrata spełniał trudne obowiązki, dając przykład innym, jak należy żyć i pracować dla Ojczyzny.

Olbrzymia ilość wieńców i tłumy ludności świadczyły o popularności, jaką cieszył się zmarły wójt.

769,3 proc. normy

Różne sukcesy i to nawet dość duże osiągali współzawodniczący w wyścigu pracy nasi ludzie. Ale o takim wyniku nikt chyba dotychczas nie słyszał.

769,3 proc. normy. Wprost zadziwiający sukces.

Osiągnął go pracownik zakładów H. Cegielskiego w Poznaniu Michałek.

Pierwszym z rekordzistów był do tej pory w Polsce górnik Zieliński, lecz musiał ustąpić Michałkowi.

Michałek zarabia teraz około 75.000 złotych miesięcznie.

Junacy »Służby Polsce« na „Pomoc Zimową"

Junaczki i junacy hufców szkolnych, fabrycznych i miejskich m. Poznania urządzili koncert, z które go dochód w wysokości 8.000 zł przekazali Miejskiemu Komitetowi Pomocy Zimowej.

Ponadto junacy zebrali 127 paczek żywnościowych i odzieżowych dla Domu Dziecka w Rokitnicy.

Rawickie hufce „SP" urządziły wieczór artystyczny, z którego dochód w wysokości 6.323 zł przekazano Miejskiemu Komitetowi Pomocy Zimowej w Rawiczu.

W gminach: Słubice, Osno, Lubuskie, Boczów, Gorzyce, pow. rzepińskiego junacy i junaczki prowadzili również ożywioną akcję zbiórkową. W wyniku tej akcji zebrano odzież dziecięcą, gry świetlicowe i książki, które Obozy Społeczne „SP" rozprowadziły w terenie.

Uroczyste otwarcie Miejskiej Biblioteki Publicznej

(St) Ostatnio dokonano w Drezdenku otwarcia Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Drezdenko nie posiadało dotychczas większego księgozbioru, przeznaczonego do użytku publicznego. Istniało wprawdzie kilka małych bibliotek, jednak nie były one przeznaczone do szerszego upowszechniania czytelnictwa. Otwarcie biblioteki publicznej jest zapowiedzią nowego etapu pracy kulturalnej na terenie miasta.

Zarząd Miejski przystąpił już do przebudowy niektórych pomieszczeń Domu Partyjnego, w których znajdzie pomieszczenie projektowana świetlica, czytelnia i biblioteka.

Celem systematycznego rozszerzania kręgów czytelnictwa projektuje się utworzenie zespołów dobrego i planowego czytania, w których młodzież nieobjęta obowiązkiem szkolnym będzie się przysposabiała do racjonalnego korzystania z dobrodziejstw książki.

Nad Wartą

(P) Zakłady wytwórcze ogniw i baterii „Centra" uruchomiły wytwórnię abażurów, nieprodukowanych dotąd przez przemysł państwowy. Wytwórnia będzie produkować dziennie około 100 sztuk abażurów. W nowym dziale produkcyjnym zakładów „Centra" znalazło zatrudnienie 25 kobiet.

**

(P) Staraniem Oddziału Poznańskiego Związku Polskich Artystów Plastyków w Salonie Wystawowym w Poznaniu zostanie otwarta wystawa prac plastyków - amatorów, rekrutujących się spośród miejscowych robotników. Wystawa obejmie prace robotników, zajmujących się po pracy zawodowej amatorsko malarstwem. Obejmie ona rysunki, akwarele i obrazy olejne, przedstawiające życie fabryk.

**

(Wch) Ministerstwo Kultury i Sztuki nadesłało do centralnego zarządu Państwowych Nieruchomości Ziemskich w Poznaniu serdeczne podziękowanie za odnalezienie cennego spisu J. Matejki do obrazu „Anioł". Spis ten był przechowany w gospodarstwie rolnym PNZ Ujazdowie, a ostatnio przejęty został przez konserwatora wojewódzkiego w Łodzi.

**

(Wch) Zielona Góra, drugie po Gorzowie i jedyne niezniszczone miasto Ziemi Lubuskiej, zostało dekretem Ministerstwa Ziem Odzyskanych zaliczone do grupy miast wydzielonych. Zielona Góra, miasto zamieszkałe już w 100 proc. i rozwijające się w okresie powojennym w szybkim tempie liczy już 32 tys. mieszkańców. Miasto znane już jest szeroko dzięki licznym zakładom przemysłowym, jak Polska Wełna, Zaodrzańskie Zakłady Konstrukcji Stalowych oraz liczne fabryki win musujących.

—oOo—

Komunikat

Abonament za „Wielkopolski Dziennik Ludowy" i „Zielony Sztandar" należy wpłacać na konto Administracji Wydawnictw SL, Oddział w Poznaniu, PKO — Poznań, nr V-5626.

Wpłaty na Zarząd Wojewódzki czy poszczególne Wydziały, a nawet na prywatne adresy pracowników Zarz. Woj. SL utrudniają normalny tok pracy i powodują opóźnienia w doręczeniu pism abonentom.

Zamawiając „Wlkp. Dziennik Ludowy" czy „Zielony Sztandar" należy równocześnie wpłacić należność. Administracja honoruje tylko te zamówienia, które są opłacane z góry.

Redakcja i Administracja: Poznań. ul. Dąbrowskiego 77, tel. Red. 90-40, nocny 45-09. Adm. 93-94.

CENNIK OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia wymiarowe
(za 1 mm szer. 1 szpalty):

Taryfa za mm	w tekście	za tekstem	nekr.
do 70 mm	75.—	50.—	50.—
71 — 120 mm	100.—	60.—	60.—
121 — 200 mm	120.—	80.—	100.—
201 — 300 mm	160.—	130.—	140.—
ponad 300 mm	220.—	180.—	180.—

Ogłoszenia „drobne" za wyraz zł 30.—. Poszukiwania pracy za wyraz zł 20.—. Za niedziele i święta — 30% dodatku; za układ tabelaryczny — 100% drożej; za miejsce zarezerwowane — 50% drożej.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA
120 zł. Wpłacać na Konto P. K. O. Oddz. Poznań Nr V-5626 lub Bank Gosp. Spółdzielczego Oddział Poznań Nr 690.

WYDAWCA: Nacz. Kom. Wyk. Stronnictwa Ludowego. Odpowiada za pismo Kolegium Redakcyjne. Drukarnia Spółdz. Wyd. „Wydawnictwo Ludowe" Warszawa, Skolimowska 5.

B-68932

Czystość, staranność i porządek

w gospodarce podwórzowej

NA szczęście niewielu, ale są jeszcze gospodarze, którzy sądzą, że byle pole było dobrze uprawione, zasiane, a plon składnie zebrany, to już o podwórze i hodowlę nie potrzeba się kłopotać.

W takim gospodarstwie rzuca się w oczy brud w stajni, a zwłaszcza w oborze i chlewni; zastarzały, przywarty do skóry krowy gnój i brud nawet po zmyciu pozostawia długotrwałe ślady, a świnie są aż czarne od brudu.

Obornik niedbale porozrzucany po gnojowni, wysycha, paruje, a cenna gnojówka spływa z deszczem. Jasne, że taki nawóz wielkiego pożytku dla gospodarstwa nie przyniesie.

A wozy, narzędzia rolnicze bez ładu i składu porozrzucane są po podwórzu, nie czyszczone i nie konserwowane.

Taki gospodarz nie zdaje sobie sprawy na jakie straty naraża gospodarstwo.

Czyste utrzymanie inwentarza to nie jest tylko rzecz przyjemna dla oka, lecz co najważniejsze unika się w ten sposób zatkania pór skórnych zwierzęcia brudem, co jak wiadomo wpływa hamująco na dobrą przemianę materii, od której przecież zależy zdrowie i wydajność zwierzęcia. Brudne utrzymanie inwentarza jest powodem wielu chorób, bo zarazki najlepiej rozwijają się w brudzie, a zwierzę źle utrzymane jest słabe i mało odporne na choroby.

Co do obornika, to wiemy, że przez złe jego konserwowanie tracimy przede wszystkim azot, ten niezbędny pierwiastek potrzebny dla rozwoju każdej rośliny.

Zaś co do złego utrzymania inwentarzy martwych, to odbija się ono fatalnie w okresach największego nasilenia robót polowych, wtenczas kiedy okazuje się, że narzędzia źle pracują, bądź ich w ogóle w pracy użyć nie można. Wtenczas dopiero jest kłopot i strata nieraz nie do powetowania, tak cennego w tym okresie czasu.

Na podwórzu gospodarza, który dba o czystość i porządek zobaczymy wszędzie ład i skład, zapobiegliwość i staranność. W stajniach, oborze i chlewni wzorowa czystość, ściany wybielone, żłoby wymyte, inwentarz czysty na dostatecznej suchej i świeżej warstwie słomy. W budynkach jest czysto, ciepło i sucho. Wrota, drzwi do zabudowań są ponaprawiane, szyby w oknach wprawione. Obornik na gnojowni jest składnie ułożony w pryzmę, a gnojówka spływa do specjalnej studzienki. Kupa kompostowa jest prawidłowo założona i przerabiana.

Narzędzia rolnicze, zwłaszcza jeżeli to jest sezon martwy są porządnie pod dachem ułożone, zakonserwowane, części robocze są wysmarowane oliwą, lub pociągnięte wapnem.

WIELU gospodarzy znaczenie porządku i czystości w podwórzu nie tylko zrozumiało, lecz i ten porządek u siebie zaprowadziło. Powinni być oni i ich gospodarstwa dobrym przykładem dla tych, którzy tego jeszcze u siebie nie uczynili.

Teraz w okresie martwym dla rolnictwa, czasu wolnego jest dużo, słomy na podściół po obfitych zbiorach nam nie brakuje, wody mamy w nadmiarze, więc tylko dobre chęci i przyłożenie się do pracy a bez specjalnych kosztów uporządkujemy swoje gospodarstwa.

W okresie zimowym musimy również odpowiednio przygotować się do akcji wiosennej. Musimy uzupełnić braki w naszych narzędziach roboczych, przepatrzyć i naprawić wozy, uprzęże. Musimy zastanowić się czy mamy odpowiednie ziarno do siewu i sadzeniaki do sadzenia, oraz ile i jakich nawozów sztucznych nam brakuje. Jeżeli ziarno do siewu bądź sadzeniaki wyrodziły się i dały w roku ubiegłym marny plon, należy je zamienić na dobre kwalifikowane, bo materiał siewny nigdy nie będzie dobrze plonował.

Ziarno siewne w okresie zimowym należy dobrze przeczyścić, tak żeby przygotować do siewu ziarno celne, pozbawione chwastów, czyste.

Również w tym okresie zimowym staranny gospodarz powinien rozpatrzyć czy jego sprzężaj konny jest odpowiedzialnej jakości, czy jego krowy opłacają mlekiem koszty utrzymania, czy ma dobrze tuczące się świnie i jeżeli z jego rozumowań wyniknie konieczność zmiany inwentarza, to właśnie w okresie wolnym od prac polowych, niech te zmiany przeprowadzi.

Takie to czynności i zadania stoją przed rolnikiem wzorowym, którym nie wątpię, że jest, bądź wkrótce będzie każdy nasz rolnik — członek Stronnictwa Ludowego.

WITOLD DĄBSKI

Współzawodnictwo hodowlane przyczyni się

do podniesienia produkcji trzody chlewnej

Uchwała Rady Ministrów o podniesieniu hodowli, znalazła żywy oddźwięk w woj. śląsko - dąbrowskim. Chłopi mało i średniorolni zgłosili się do współzawodnictwa w tej akcji. Współzawodnictwo dotyczyć będzie ilości odchowanych prosiąt oraz kontraktowania tuczników dla spółdzielni gminnych. Przodownicy w tej akcji otrzymają wysokie premie.

Stan trzody chlewnej województwa śląsko - dąbrowskiego wynosił w roku 1948 — 239.558 sztuk. Plan na rok 1949 przewiduje zwiększenie stanu trzody chlewnej do 300 tys. sztuk.

Rozszerzona zostanie opieka weterynaryjna, poprzez wzmożenie akcji profilaktycznej. Szczepienia przeciw różycy obejmą 200 tys. sztuk trzody chlewnej. Już w chwili obecnej sprowadza się odpowiednie ilości surowicy. Państwo przychodzi z wydatną pomocą małorolnym, obniżając koszty szczepień, a nawet umożliwiając bezpłatne ich przeprowadzanie. Na ten cel przyznano półtora mil. zł subwencji.

W akcji profilaktycznej i leczniczej państwowa i samorządowa służba weterynaryjna współpracuje ściśle z wojewódzkim wydziałem rolnictwa i organizacjami wiejskimi. Do rozszerzenia pomocy weterynaryjnej przyczyni się również rozbudowa 12 istniejących już lecznic zwierzęcych oraz budowa kilkunastu dalszych lecznic i punktów weterynaryjnych.

W zakresie racjonalizacji i podniesienia jakości produkcji postanowiono rozbudować sieć punktów i stacji kopulacyjnych oraz rozszerzyć hodowlę zarodową. Stan z 1948 r. wykazuje 636 knurów i 31 tys. macior. Plan na rok 1949 przewiduje 800 knurów i 40 tys. macior.

Zbiór przepisów prawa pracy

Na rynku księgarskim ukazał się pierwszy tom wydawnictwa Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej pt. „Zbiór Przepisów Prawa Pracy“.

Tom ten zawiera przepisy podstawowe, określające kierunek rozwoju prawa pracy w Polsce (m . in. przepisy o reformie rolnej, o nacjonalizacji przemysłu, o Planie Odbudowy Gospodarczej, o Zakładzie Osiedli Robotniczych) oraz przepisy z zakresu ochrony pracy (o czasie pracy, o urlopach i wczasach pracowniczych, o ochronie pracy kobiet, o ochronie pracy młodocianych, o nauce zawodu, o „Służbie Polsce“, o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu).

Oprócz przepisów prawnych, ogłoszonych w Dzienniku Ustaw RP, tom pierwszy zbioru obejmuje ważniejsze uchwały Rady Ministrów i Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów oraz okólniki odnośnych władz związane z ochroną pracy.

Zbiór obejmuje 525 stron druku (oraz XXVII stron numeracji rzymskiej). Jest do nabycia we wszystkich księgarniach w cenie 750 zł za egzemplarz.

RADIO

NIEDZIELA, 6 LUTEGO

6.45 Sygnał czasu. 6.55 Muz. 7.00 Wiad. gospodarcze dla wsi. 8.00 Dziennik por. 8.55 Wiad. Społ. Kom. Radiof. Kraju. 9.00 Naboż. 10.00 Aud. dla chorych. 10.10 Aud. regionalna. 11.00 Wszechnica Radiowa. 12.04 Poranek symf. 13.15 „Niedziela na wsi". 14.00 „Błażek będzie górnikiem" — aud. dla dzieci. 14.20 „Melodie ludowe". 14.50 „Gody weselne". 16.00 Dziennik popoł. 16.10 Soliści i orkiestry. 16.45 „Nowe książki". 17.00 Koncert rozr. 18.00 „Pan Tadeusz". 18.20 Recital wiolonczelowy. 18.40 Melodie świata. 19.05 „Droga służbowa". 19.30 Muz. 20.00 Dziennik wiecz. 20.45 Wiad. sport. 21.00 „Czechosłowacja przemawia do Polski". 21.30 „Na muzycznej fali". 22.00 Wiad. sport. 22.10 „Karnawał robotniczy". 23.00 Ost. wiadomości.

Z ŻYCIA STRONNICTWA LUDOWEGO

TELEGRAMY

SEKR. GEN. SL — WICEPREMIER ANTONI KORZYCKI

Delegaci czwartego Zjazdu Statutowego Stronnictwa Ludowego, powiatu częstochowskiego, zebrani w dniu 30.I. br. w Częstochowie, przesyłają Ci serdeczne podziękowania za pracę w rozbudowie Stronnictwa Ludowego, przez którą realizujesz od wieczne hasła sprawiedliwości społecznej.

Prezydium Zjazdu

Telegramy podobnej treści nadesłali do ob. Wicepremiera, uczestnicy zjazdów powiatowych ze: Szczytna, Słupska i Prudnika.

KOMUNIKAT

5 i 6 bm. odbędzie się dwudniowa konferencja pracowników administracji szkolnej — członków SL, zwołana przez wydział oświatowy NKW SL w sali konferencyjnej, Bagatela 12. Udział wezmą kuratorzy, wizytatorzy i naczelnicy kuratorium, inspektorzy i podinspektorzy szkolni. Celem obrad jest omówienie polityki oświatowej na wsi oraz rola pracownika administracji szkolnej w Polsce Ludowej.

Obradom przewodniczyć będzie prezes SL — min. WINCENTY BARANOWSKI.

***

W cyklu organizowanych odczytów przez Wydział Społeczny NKW SL, 3 bm. poseł Henryk Dzendzel, mówił o drugiej rocznicy wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej, Bolesława Bieruta i Marszałka Wł. Kowalskiego.

WOJ. KRAKOWSKIE

W Brzesku, odbyło się zebranie przy udziale około 200 osób. Ze sprawozdań wynikało, że ożywiły działalność nawet te gromady, które dotychczas nie wykazywały żywotności. W dyskusji omówiono sprawy budowy domów ludowych, świetlic i gminnych boisk sportowych. Przemawiali: dyr. gim. Uryga, Wojnicki, Tendera, Michalak, Karcz, Nowak, Garlicki i in.

***

W Brzesku, odbyła się też konferencja prasowo - kolportażowa. Zarząd wojew. reprezentował ob. Skrzyński.

WOJ. SZCZECIŃSKIE

W Szczecinie, odbyła się konferencja wojewódzka Komisji Współdziałania SL i PSL, przy udziale ponad 200 delegatów terenowych i przedstawicieli wojewódzkich i naczelnych władz. Referaty wygłosili: **poseł Szyćko — SL, Jan Dębski — PSL.**

Konferencja prasowo - kolportażowa odbyła się również z udziałem posła Szyćko, Skarżyńskiego i Stachowiaka oraz działaczy ze wszystkich powiatów.

WOJ. KIELECKIE

W Busku - Zdroju, odbył się walny statutowy zjazd pow. SL, przy udziale przeszło 500 osób. Przewodniczył — Chabrowski. Referat wygłosił poseł St. Rękas.

W dyskusji przemawiali: Magdziak, Biernacki, Maliszewski, Hola, Gałązka, Pawlina, Żak, Grudzień i in. Do zarządu weszli: Fr. Starościak, W. Król, P. Majczak, F. Gryc i J. Jaworski.

Chłopi domagali się parcelacji dóbr kościelnych, sekularyzacji cmentarzy (aby cmentarze przeszły pod zarząd gminy) oraz wychowywania naszej młodzieży na podstawach filozofii materialistycznej, a nie na legendach religijnych.

POMORZE ZACHODNIE

30 ub.m. odbyło się **w Świdwinie,** w „Domu Ludowym", walne zgromadzenie członków Koła Miejskiego SL. Obecnych przeszło 100 osób. Obrady zagaił prezes F. Słowik, przewodniczył S. Schönhofer.

Liczba członków Koła w ostatnim roku podwoiła się. SL-owcy biorą czynny udział w miejskiej Radzie Narodowej i w różnych organizacjach społecznych. Prezes SL piastuje stanowisko burmistrza.

Do nowego zarządu weszli: Słowik, Hübner, Goliński, Lewandowski, Kolanecki i Czarnecki. **Ławnicy i Komisja Rewizyjna:** Turski, Kolbarczyk, Lasota, Chmielewski, Schönhofer, Breitenbach i Gorczyca.

Wybrano też komisje: **oświatową,** gospodarczą, jak również **delegatów** na powiatowy zjazd SL.

Z okazji otwarcia w Świdwinie Liceum Mechaniki Rolnej, na wniosek dyr. Zielewicza, **wybrano Komitet Opiekuńczy tej szkoły.**

WOJ. LUBELSKIE

W Gościeradowie, odbyło się 30 stycznia rb. zebranie członków i sympatyków SL. Referat wygłosił wiceprezes B. Bryndza. W dyskusji przemawiali: Sidorowicz, Madej, Skorupa, Jackowski i in.

Mieszkańcy Gościeradowa, apelowali serdecznie o pomoc w odbudowie ich gospodarstw, które w 1944 r. zostały w 70 proc. spalone przez Niemców.

***

W Krasnymstawie, odbył się powiatowy zjazd aktywu samorządowego SL z referatami: wicewoj. Sokołowskiego i dyr. Banku Gosp. Spółdz. A. Dąbskiego.

W dyskusji chłopi skrytykowali gospodarkę niektórych spółdzielni Samopomocy Chłopskiej.

Blaski i cienie Gorzewa

Wieś Gorzewo, gm. Borkowo (pow. sierpecki), zamieszkuje około 26 gospodarzy. Są to gospodarze mało i średniorolni.

Wszyscy gospodarze Gorzewa należą do ZSCh, a większa ilość kobiet to członkinie Koła Gospodyń Wiejskich. W zeszłym roku urządziły one na własny koszt (przy pomocy pow. ZSCh i instruktorki Scholastyki Kalinowskiej), kursu kroju i szycia, pieczenia, ogrodnictwa i inne.

Wieś jest uspołeczniona, każdy dom posiada światło elektryczne i radio. Zdawałoby się, że nic im nie brakuje, lecz tak nie jest, bo mieszkańcy tej wsi mają swoje bolączki.

Najważniejszą z nich jest ta, że rolnicy chcąc dojechać na własne pola, znajdujące się poza torem kolejowym, muszą objeżdżać po 5 — 6 km. (pola gorzowskie przecina linia kolejowa łącząca Sierpc z Płockiem). Wprawdzie tor kolejowy przecinają 3 przejazdy, lecz chłopi gorzewscy nie mogą z nich korzystać, bo wzdłuż linii kolejowej, z prawej strony toru ciągnie się „pasek ziemi" szerokości około 3 metrów, którą Dyrekcja Kolei Państwowych wydzierżawiła prywatnej osobie (ob. Domańskiemu). Chłopi gorzewscy składali w tej sprawie podania do Dyrekcji, a nawet jeździli w tej sprawie do Warszawy, lecz bez skutku.

Nie budzi wątpliwości, że gdyby ob. Domański wiedział (a może i wie), jak ciężką jest praca rolnika, którą on im utrudnił, nie brałby w dzierżawę tego kawałka ziemi. A Dyrekcja Kolejowa, gdyby się wczuła w tę przykrą rolę chłopa, nie wydzierżawiłaby tych kawałków ziemi nawprost 3 przejazdów, ponieważ po drugiej stronie, naprzeciw toru, prowadzi droga polna.

Warto było by wglądnąć w tę sprawę.

Zawiadomienie

Zawiadamiamy, iż wpłaty dotyczące należności za kolportaż i prenumeratę „Dz. Ludowego", należy regulować:
za kolp. lub pren. zaległą (1948) na konto PKO I-262
za kolp. lub pren. bieżącą (1949) na konto PKO I-8666
za ogłoszenia zaległe (1948) na konto PKO I-262
za ogłoszenia bieżące (1949) na konto PKO I-936

Prosimy o CZYTELNE podawanie adresów.

Więcej zakładów opieki nad matką i dzieckiem w Wielkopolsce

(p) W Poznaniu odbył się zjazd referentów opieki społecznej z całej Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej, na którym omówiono dotychczasową działalność.

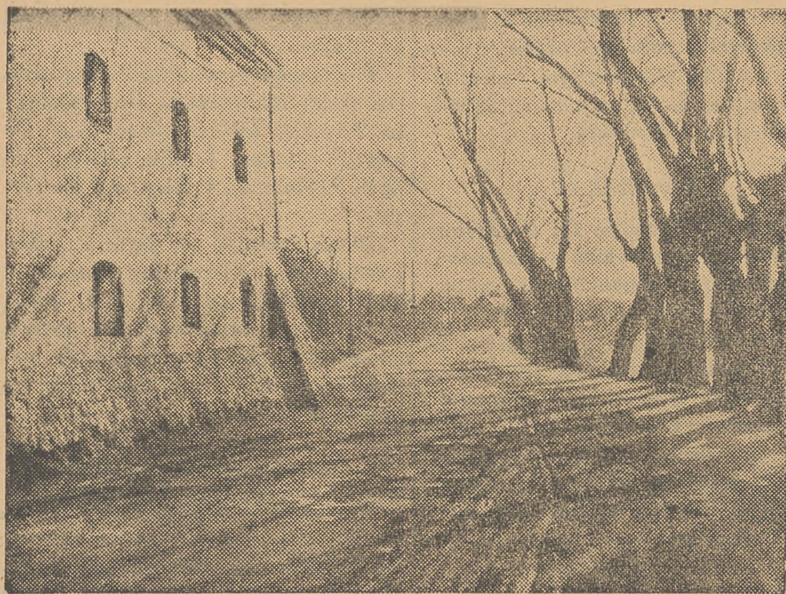
Jak wynika ze sprawozdań, w ciągu trzech miesięcy ubiegłego roku rozprowadzono w województwie poznańskim ogółem 130 milionów zł.

Zebrani uchwalili, że stowarzyszenia opiekuńcze o zasięgu lokalnym poddane będą gruntownej reorganizacji.

Postanowiono również podjąć intensywne prace nad rozszerzeniem sieci zakładów opiekuńczych, szczególnie żłobków i stacji opieki nad matką i dzieckiem.

50.000 ton ziarna skupiły
zakłady zbożowe Gdańska

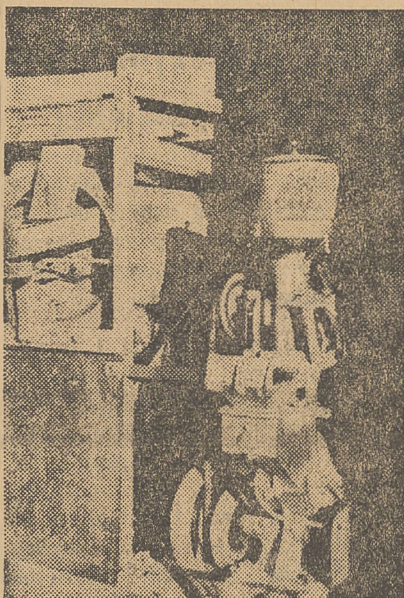
Polskie Zakłady Zbożowe w Gdańsku nawiązały do wielkich tradycji portu gdańskiego, który w ciągu wieków był zawsze największym spichrzem zbożowym, dostarczającym ziarna do wszystkich krajów Europy. Praca Pol. Zakładów Zbożowych w Gdańsku najsilniej uwydatniła się

Stary elewator zbożowy

po żniwach 1948 r. Oparta była na szerokiej akcji skupu zboża, by ułatwić drobnemu rolnikowi zbyt nadwyżek produkcyjnych po najwyższych cenach. Wielką pomoc w tej akcji okazały gminne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej i aparat handlowy PCH, który zorganizował na terenie województwa gdańskiego 65 działających do dnia dzisiejszego punktów skupu i magazynowania zboża. Ogółem Gdańskie PZZ nabyły od drobnych producentów około 50 tysięcy ton zboża, które zmagazynowano w zabezpieczonych elewatorach i składnicach. Dzięki wyremontowaniu znacznej ilości nowych obiektów umożliwiono dalsze gromadzenie każdej ilości zakupionego ziarna. Tak np. odbudowany w **Elblągu elewator zbożowy mieści kilka tysięcy ton zboża** bez obawy, że zboże ulegnie zepsuciu. Powierzchnia magazynowa, którą rozporządzają GdPZZ pozwoliła nawet na przyjmowanie do elewatorów i składnic ziarna zakupionego w innych województwach.

Wybrzeże spożywa w ciągu dnia średnio 191 ton mąki, 12,7 ton kaszy, 1,7 ton płatków owsianych itp. Młyny gdańskie są zdolne dostarczyć mąki i innych przetworów zbożowych nie tylko dla własnego województwa, ale również dla województw w głębi kraju. Dostarczają one przede wszystkim specjalnych gatunków mąki do wypieku chleba Grahama i Wandera, rzadko napotykanych płatków jęczmiennych i kukurydzianych. Młyny w **Gdańsku, Sopocie i Lęborku** mogą przerabiać dziennie do 40 ton zboża każdy, a wydajność młynów w **Oliwie, Wrzeszczu, Elblągu i Malborku** sięga 30 ton dziennie. Łuszczarnia ryżu w Gdyni przejęta przez GdPZZ również miele zboże. Największym młynem województwa gdańskiego jest młyn w **Starogardzie**, którego przeróbka przemiałowa w ciągu doby wynosi 100 ton. Obecnie Gdańskie Zakł. Zbożowe przygotowują się do dalszej rozbudowy magazynów i sieci handlowych. (Ś)

Maszyna do czyszczenia ziarna

WIEŚCI Z KRAJU

● W Szczecinie odbyła się odprawa państwowych i samorządowych lekarzy weterynaryjnych z Pomorza Szczecińskiego mająca na celu omówienie spraw, związanych z organizacją państwowych lecznic dla zwierząt.

Plan rozbudowy państwowych lecznic dla zwierząt przewiduje uruchomienie w bież. roku 15 dalszych placówek, tak że łącznie na Pomorzu Szczecińskim czynnych będzie 48 państwowych zakładów leczniczych dla zwierząt.

Jednocześnie uruchomione będą kursy dla gromadzkich przodowników weterynaryjnych oraz kursy kucia koni.

ZW

● W państwowym gospodarstwie rolnym — Gumieńce w pow. szczecińskim odbyło się otwarcie kursu szkoleniowego dla 25 robotników rolnych, typowanych na stanowiska rządców w państwowych gospodarstwach rolnych.

Kurs ten ma na celu praktyczne zapoznanie robotników z techniką uprawy roli oraz z zasadami planowania i hodowli inwentarza żywego. Wkrótce projektuje się zorganizowanie kursu dla kalkulatorów.

● Sąd Doraźny w Gdańsku skazał na karę śmierci Wiktora Laborę funkcjonariusza gestapo w latach od 1942 do 1943 w miejscowości Nowa Mysz pod Baranowiczami.

Skazany brał udział w łapankach i likwidacji ludności żydowskiej oraz partyzantów, zabijając własnoręcznie swoje ofiary.

● Wydział Opieki nad Dzieckiem Kuratorium Szczecińskiego Okręgu Szkolnego otrzymał w tych dniach od Związku Polaków w Niemczech list, zawierający podziękowanie w imieniu rodziców i nauczycieli za serdeczny stosunek i opiekę nad dziećmi polskimi z Westfalii i Nadrenii, które przebywały na koloniach letnich na Wybrzeżu Polskim.

Dziedzic i Kwapień akademickimi mistrzami świata

W czwartym dniu akademickich narciarskich mistrzostw świata, **Polska osiągnęła duże sukcesy, gdyż dzięki Dziedzicowi i Kwapieniowi, którzy zostali mistrzami świata, zdobyła 2 złote medale.**

Kwapień został mistrzem świata w biegu na 18 km, wygrywając w czasie 1:19,22 godz., przed Zatureckym (CSR) 1:19,34 godz. i **Dziedzicem** (P) 1:19,46. Jak więc widać, różnice pomiędzy zwycięzcami wynosiły zaledwie po kilkanaście sekund. Polacy zajęli również 3 pierwsze miejsca w kombinacji norweskiej **Mistrzem akademickim świata został Dziedzic**, wicemistrzem **Kwapień**, a 3 miejsce zajął **Kaczmarczyk.**

W czwórboju (kombinacja norweska + komb. alpejska), który nie został jeszcze zakończony, prowadzi tych samych 3 Polaków: Dziedzic, Kwapień, Kaczmarczyk, przed Finem Taacitsainenem.

Chłopskie dzieci na nartach
Narciarskie mistrzostwa Polski juniorów — zakończone

Narciarskie mistrzostwa Polski juniorów, trwające od 29.I do 2.II, zostały zakończone. W mistrzostwach wzięło udział ponad 700 zawodników, czyli 3 razy więcej niż przed wojną — w r. 1939.

Do juniorów zaliczani są: dziewczęta: 13 — 15 lat grupa A, 16 — 17 lat — grupa B; chłopcy: 14 — 15 lat — gr. A; 16 — 17 lat — gr. B i 18 — 19 lat — grupa C.

W punktacji drużynowej, w konkurencjach dziewcząt, zwyciężył Harcerski Klub Narciarski (Zakopane) 187 pkt., przed HKN (Katowice) 128 pkt. W konkurencjach chłopów zwyciężył również HKN (Zakopane) 199 pkt. przed Wisłą (Zakopane) 185 pkt.

Miłą niespodzianką był udział w mistrzostwach zawodników Ludowego Zespołu Sportowego Barania Wisła. **Chłopskie dzieci nie zajmowały ostatnich miejsc,** wprost przeciwnie, a najlepszym tego dowodem jest zajęcie **2 miejsca** (tylko o 2 sek. gorzej od pierwszej) przez Ciencialę, w biegu dziewcząt na 5 km.

Jest to pierwsza oznaka, że **narciarstwo zyskuje na wsi popularność.**

LIGA HOKEJOWA

W półfinałowym meczu ligi hokejowej Baildon (Katowice) przegrał z KTH (Krynica) w stos. 6:10 (0:0, 1:6, 5:4). Gra ciekawa i na dobrym poziomie. Wyróżnili się Csorich i Lewacki z KTH i Skarżyński II z Baildonu.

**

W Bydgoszczy miejscowa Gwardia przegrała z warszawską Legią 1:5 (0:1, 1:2, 0:2). Zasłużone zwycięstwo Legii. W Gwardii widać stałą poprawę.

**

Rewanżowy mecz AZS (Poznań) — Siła (Giszowiec) zakończył się ponownym zwycięstwem Ślązaków w stos. 7:1 (2:0, 3:0, 2:1).

**

W Mysłowicach, w meczu rewanżowym, miejscowy ZZK ponownie przegrał z ŁKS-em w stos. 4:10 (1:2, 1:2, 2:6). ŁKS zagrał w tym meczu b. dobrze.

**

Jedna z najsilniejszych drużyn hokejowych Polski — „Pomorzanin", która została wyeliminowana z rozgrywek półfinałowych, po dramatycznej walce z mistrzem Polski: Cracovią, dowodzi, że obecny system rozgrywek jest zły, wygrywając w meczach towarzyskich z dwoma półfinalistami mistrzostw Polski i to na ich lodowiskach. „Pomorzanin" pokonał w pierwszym meczu Siłę (Giszowiec) 6:2 (3:0, 2:0, 1:2), w drugim zaś Piasta (Cieszyn) 2:1 (0:0, 1:1, 1:0).

Do wiadomości działkowiczów

(kd) W porozumieniu z Zarz. Woj. ZSCh i Zarządem Tow. Ogródków Działkowych Ognisko Polskiej YMCA w Poznaniu organizuje na początku bm. cały szereg kursów, a mianowicie kursy uprawy i pielęgnacji warzyw i sadu, przetwórstwa owocowego i warzywnego, chowu drobiu i królików.

Będą to kursy miesięczne, w czasie których zostaną wyświetlone również filmy naukowe.

Zainteresowani otrzymają dokładne informacje w sekretariacie polskiej YMCA w Poznaniu (ul. Mickiewicza 30).

T.O.R. organizuje pomoc
ośrodkom maszynowym w Rzeszowskiem

Na ostatniej naradzie wytwórczej w zarządzie okręgowym Technicznej Obsługi Rolnictwa w Rzeszowie uchwalono otoczyć opieką jeden z ośrodków maszynowych w pow. rzeszowskim. W porozumieniu z powiatowym związkiem gminnych spółdzielni, wybrano ośrodek maszynowy w Czudcu. Ośrodek ten otrzyma w najbliższych dniach od TOR-u komplet maszyn. Członkowie koła partyjnego PZPR udzielać będą pomocy technicznej oraz fachowych rad i wskazówek chłopom, korzystającym z tego ośrodka.

Organizacja partyjna przy zarządzie okręgowym TOR-u Rzeszów wezwała do podobnej akcji inne rzeszowskie zakłady przemysłowe.

Wystawy polskie za granicą
i zagraniczne w Polsce

Jeżeli chodzi o wystawy nasze za granicą, to na szczególną uwagę zasługują wystawy polskiej sztuki ludowej i rękodzieła artystycznego. Jedna z tych wystaw, urządzonych ostatnio w Moskwie — przeniesiona będzie do Kijowa i Leningradu.

Druga wystawa polskiej sztuki ludowej w Paryżu, w Muzeum Sztuki Współczesnej, przeniesiona zostanie w b. miesiącu do Belgii, a następnie do Anglii. Zaznaczyć należy, że obie wystawy zarówno w Moskwie jak i w Paryżu, wzbudziły wielkie zainteresowanie i spotkały się z niezwykle przychylnym przyjęciem prasy.

Wystawa przemysłu artystycznego, urządzona ostatnio staraniem Biura Nadzoru Estetyki Produkcji w New Yorku, otwarta jest obecnie w Waszyngtonie.

Wystawa objazdowa polskiej grafiki artystycznej, która w latach ub. była urządzana kolejno w Związku Radzieckim, a następnie w kilku innych krajach, obecnie otwarta jest w Wiedniu, skąd wyruszy do Włoch.

Poważną manifestacją artystyczną będzie wystawa retrospektywna malarstwa polskiego, która ma być otwarta w Pradze w marcu w ramach Tygodnia Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej. Wystawa ta zawierać będzie ok. 100 płócien, reprezentujących najwybitniejsze osiągnięcia malarstwa polskiego od klasycyzmu, aż po schyłek impresjonizmu.

Wystawa ta, przewieziona zostanie z Pragi do Berlina, a następnie do Szwajcarii i Anglii — na jesieni zaś, w ramach Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej ma być otwarta w Moskwie.

W związku z Tygodniem Polsko-Czechosłowackim przewidziane jest też urządzenie w Pradze Wystawy Polskiej Ilustracji Książkowej. Wystawa ta, która w chwili obecnej jest otwarta w Sofii, będzie uzupełniona i połączona z Wystawą Plakatu Polskiego.

Odmienny nieco charakter mieć będą wystawy organizowane z okazji Roku Chopinowskiego i Roku Mickiewiczowskiego.

Wystawa Chopinowska, organizowana przez Polski Komitet Roku Chopinowskiego w ścisłym porozumieniu z komitetem francuskim i przy współpracy Biura Współpracy Kult. z Zagranicą — obejmie eksponaty (pamiątki, rękopisy, podobizny i dokumenty), pochodzące ze zbiorów polskich i francuskich. Otwarcie wystawy, która jest pomyślana jako objazdowa, nastąpi w maju rb. w Paryżu, skąd zostanie przeniesiona do Strassburga, w okresie festiwalu muzyki romantycznej. Z Francji wystawa będzie skierowana do Anglii, a na jesieni, już pod koniec Roku Chopinowskiego, przybędzie do Polski i zostanie otwarta w Muzeum Narodowym w Warszawie, ewentualnie także w innych miastach.

Z wystaw zagranicznych, poświęconych Mickiewiczowi, przewidziana jest wystawa pn. „Mickiewicz w Czechach", która ma być urządzona w ramach Tygodnia Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej.

Przygotowywane są ponadto przez Biuro Współpracy Kult. z Zagranicą: Wystawa Fotografiki Polskiej oraz Wystawa Scenografii Polskiej, która rozpocznie swój objazd od Związku Radzieckiego.

Poza tymi zapowiedzianymi już wystawami indywidualnymi, przewidziany jest udział Polski w różnych wystawach międzynarodowych, m. in. w Międzynarodowej Wystawie Rysunków Dziecka.

Głównymi naszymi pozycjami wystawowymi, poza wystawami poświęconymi Mickiewiczowi i Chopinowi, które mają charakter specjalny — będą w roku bież.: pokaz sztuki ludowej oraz wystawa retrospektywna malarstwa polskiego.

Chodzi o to, by dać możność zagranicy poznania źródeł polskiej twórczości plastycznej i powiązania jej z twórczością współczesną, która będzie reprezentowana na dalszych wystawach.

Jeżeli chodzi o wystawy zagraniczne w Polsce, to w ramach Tygodnia Polsko-Czechosłowackiego zobaczymy wystawę czechosłowackiej sztuki ludowej, a na jesieni wystawę retrospektywną malarstwa czechosłowackiego.

Z większych wystaw zaprojektowana jest poza tym wystawa retrospektywna dzieł wielkiego malarza francuskiego XIX w. pioniera realizmu Gustawa Courbeta.